

AKTIA OYJ:N HALLINNOINTIRAPORTTI

Aktia Oyj:n hallitus on hyväksynyt tämän raportin 26.2.2010. Raportti on laadittu hallituksen toimintakertomuksesta erillisenä selvityksenä.

HALLINNOINTITAPAAN LIITTYVÄT SUOSITUKSET

Voimassa olevan lainsäädännön ja yhtiöjärjestyksen lisäksi Aktia noudattaa Arvopaperimarkkinayhdistys ry:n listayhtiöiden hallinnointikoodia (Hallinnointikoodi). Aktia noudattaa Hallinnointikoodin suosituksia kaikilta osin lukuun ottamatta suositusta 8 (hallituksen jäsenten valinta) ja suosituksia 28 (nimitysvaliokunnan perustaminen), 29 (nimitysvaliokunnan jäsenet ja jäsenten valinta) ja 30 (nimitysvaliokunnan tehtävät).

POIKKEUKSET SUOSITUKSISTA

Suosituksista 8 poiketen Aktian yhtiökokous valitsee hallintoneuvoston, jonka tehtävänä on puolestaan muun muassa

valita Aktian hallitus ja päättää asioista, jotka koskevat toiminnan merkittävää supistamista tai laajentamista. Aktian osakkeenomistajat ovat vahvistaneet sanotun päätösten-tekijärjestyksen voimassa olevassa yhtiöjärjestyksessä. Sen arvioidaan heijastavan yhtiön paikallisstrategiaa ja helpottavan sen implementointia.

Aktian hallitus ei ole valinnut keskuudestaan nimitysvaliokuntaa, minkä vuoksi Aktia poikkeaa Hallinnointikoodin suosituksista 28, 29 ja 30. Syy poikkeuksiin on se, että hallintoneuvosto valitsee hallituksen jäsenet ja hallintoneuvoston puheenjohtajisto vastaa hallituksen kokoonpanoon, nimitykseen ja palkkaukseen liittyvien asioiden valmistelusta.

HALLINNOINTIKOODI VERKOSSA

Hallinnointikoodi on julkisesti saatavilla Arvopaperimarkkinayhdistyksen verkkosivuilla osoitteessa www.sgfinland.fi.

HALLITUKSEN KOKOONPANO JA TEHTÄVÄT

Hallituksen jäsenet:

Nimi	Syntymävuosi	Arvo ja päätoimi
Dag Wallgren, puheenjohtaja	1961	kauppatieteiden maisteri, Svenska litteratursällskapet i Finland rf:n toimitusjohtaja
Nina Wilkman, varapuheenjohtaja	1958	oikeustieteen kandidaatti, varatuomari, asianajaja (of counsel), Asianajotoimisto Borenus & Kempainen Oy
Marcus H. Borgström	1946	maa- ja metsätaloustieteiden maisteri, maatalousneuvos, maatalousyrittäjä, Östersundomin kartano
Hans Frantz	1948	valtiotieteen lisensiaatti, osastonjohtaja, sosiaali- ja terveyshallinnon yliopettaja, Vaasan ammattikorkeakoulu
Lars-Erik Kvist	1945	ekonomi
Nils Lampi	1948	diplomiekonomi, konserninjohtaja, Wiklöf Holding Ab
Kjell Sundström	1960	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja
Marina Vahtola	1963	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Oral Hammaslääkärit Oyj

Vuonna 2009 hallitus koostui hallituksen jäsenistä Borgström, Frantz, Kvist, Sundström, Vahtola, Wallgren (varapuheenjohtaja) ja Wilkman, minkä lisäksi oikeustieteen kandidaatti ekonomi, Föreningen Konstsamfundet r.f:n toimitusjohtaja Kaj-Gustaf Bergh toimi hallituksen puheenjohtajana ja insinööri Lars Hammarén hallituksen jäsenenä. Hallituksen jäsen Lampi nimitettiin tehtäväänsä 1.1.2010.

Hallituksen arvion mukaan kaikki hallituksen jäsenet ovat Hallinnointikoodin tarkoittamalla tavalla riippumattomia suhteessaan Aktiaan. Kartoitettaessa riippuvuussuhteita Hallinnointikoodissa tarkoitettuihin merkittäviin osakkeenomistajiin (vähintään 10 %:n omistus osakkeiden tai äänten kokonaismäärästä) on todettu, että hallituksen varapuheenjohtaja Nina Wilkman on Sparbanksstiftelsen i Helsingfors -säätiön hallituksen jäsen ja hallituksen jäsen Kjell Sundström Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritaksen hallituksen puheenjohtaja. Marcus H. Borgström, Hans Frantz, Lars-Erik Kvist, Nils Lampi, Marina Vahtola ja Dag Wallgren eivät ole riippuvuussuhteessa merkittäviin osakkeenomistajiin.

Hallitus edustaa Aktiaa ja vastaa yhtiön johtamisesta lain, yhtiöjärjestyksen ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaisesti. Hallituksen yksittäistapauksissa jäsenilleen antamia tehtäviä lukuun ottamatta hallituksen jäsenillä ei ole henkilökohtaisia yhtiön hallintoon liittyviä tehtäviä.

Yhtiöjärjestyksen mukaan Aktian hallitukseen kuuluu vähintään 5 ja enintään 12 varsinaista jäsentä, joiden toimikausi on yksi kalenterivuosi. Henkilöä, joka on täyttänyt 67 vuotta ennen toimikauden alkua, ei voida valita Aktian hallituksen jäseneksi. Hallintoneuvosto nimittää hallituksen kalenterivuodeksi kerrallaan. Hallintoneuvosto nimittää myös hallituksen puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Hallituksen jäseniä ei nimitetä erityisessä nimitysjärjestyksessä.

Hallitus on päätäntävaltainen, kun yli puolet sen jäsenistä, mukaan lukien puheenjohtaja tai varapuheenjohtaja, on läsnä. Hallituksen jäsen ei saa kuulua hallintoneuvostoon.

Hallituksen hyväksymässä työjärjestyksessä on yksityiskohtaisempi määrittely hallituksen yleisistä tehtävistä, kokousrutiineista, kokouspöytäkirjoista, varsinaisista kokousasioista, hallituksen kokouksissa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja esittelystä sekä raportointirutiineista.

Hallitus kokoontui 17 kertaa vuonna 2009 ja hallituksen jäsenten osallistumisprosentti oli keskimäärin 86. Lisäksi hallitus teki 3 kertaa erillispäätöksen hallitukselle kuuluvassa asiassa.

HALLITUKSEN VALIOKUNTIEN KOKOONPANO JA TEHTÄVÄT

Hallitus nimitti 11.5.2009 kolme valiokuntaa, joiden tehtävänä on päättää määrätyistä asioista sekä valmistella asioita hallituksen käsittelyyn.

Riskivaliokunta voi sille annetuissa puitteissa tehdä itseänsä päätöksiä riskinottoon ja riskinhallintaan liittyvissä asioissa. Valiokunta vahvistaa lisäksi riskejä koskevat mittaus-, limiitti- ja raportointirakenteet, hallinnoi pääomanhallintaprosessia ja vahvistaa taloudellisen pääoman laskentamenetelmät sekä käsittelee riskejä koskevaa raportointia ja valmistelee hallituksen päätettäväksi menevät riskejä koskevat asiat. Riskivaliokunnan jäsenet vuonna 2010 ovat Kjell Sundström (puheenjohtaja), Marcus H. Borgström ja Lars-Erik Kvist. Kaudella 11.5.–31.12.2009 valiokunnan jäseniä olivat Dag Wallgren (puheenjohtaja) sekä Marcus H. Borgström ja Lars-Erik Kvist. Valiokunta piti 6 kokousta, joihin kaikki valiokunnan jäsenet osallistuivat.

Tarkastusvaliokunta valmistelee hallituksen päätökset koskien tilinpäätöksen ja osavuosikatsausten ennakkotietoja. Valiokunta päättää sisäisen tarkastuksen periaatteista, vahvistaa konsernin sisäisen tarkastussuunnitelman ja päättää sääntöjen noudattamista koskevista rutiineista ja menettelytavoista. Valiokunta tutustuu ulkoisen tilintarkastajan, sisäisen tarkastuksen sekä compliance-toiminnon raportteihin ja arvioi muun sisäisen raportoinnin riittävyttä. Tarkastusvaliokunta arvioi tilintarkastajan tai tilintarkastusyhteisön riippumattomuutta ja erityisesti liitännäispalvelujen tarjontaa. Tarkastusvaliokunnan jäsenet vuonna 2010 ovat Nina Wilkman (puheenjohtaja), Hans Frantz ja Nils Lampi. Kaudella 11.5.–31.12.2009 valiokunnan jäseniä olivat Kjell Sundström (puheenjohtaja), Hans Frantz ja Lars Hammarén. Valiokunta piti 3 kokousta, joihin kaikki valiokunnan jäsenet osallistuivat.

Palkkio- ja corporate governance -valiokunta valmistelee ja esittelee hallitukselle päätösehdotuksia, jotka koskevat konsernin johdon palkkauksen ja kannustejärjestelmien suuntaviivoja, toimitusjohtajan tärkeimpien yhtiön ulkopuolisten tehtävien hyväksymistä sekä konsernin hallinto- ja ohjausjärjestelmien kehittämiseen liittyviä asioita. Palkkio- ja corporate governance -valiokunnan jäsenet vuonna 2010 ovat Dag Wallgren (puheenjohtaja), Marcus H. Borgström, Hans Frantz, Marina Vahtola ja Nina Wilkman. Kaudella 11.5.–31.12.2009 valiokunnan jäseniä olivat Kaj-Gustaf Bergh (puheenjohtaja), Marcus H. Borgström, Hans Frantz, Marina Vahtola ja Nina Wilkman. Valiokunta piti 2 kokousta, joissa valiokunnan jäsenten osallistumisprosentti oli keskimäärin 80.

HALLINTONEUVOSTON KOKOONPANO JA TEHTÄVÄT

Hallintoneuvoston jäsenet:

Nimi:	Syntymävuosi	Arvo ja päätoimi
Henry Wiklund, puheenjohtaja	1948	kauppatieteiden maisteri, kamarineuvos
Johan Bardy, varapuheenjohtaja	1954	oikeustieteen kandidaatti, asianajaja, Asianajotoimisto Bardy Rahikkala
Christina Gestrin, varapuheenjohtaja	1967	maatalous- ja metsätieteiden maisteri, kansanedustaja
Henrik Sundbäck, varapuheenjohtaja	1947	maatalous- ja metsätieteiden maisteri, rahoituskonsultti
Lorenz Uthardt, varapuheenjohtaja	1944	agrobiologi, valtiotieteen tohtori, eräneuvos
Bo-Gustav Wilson, varapuheenjohtaja	1947	kauppatieteiden maisteri, tarkastusjohtaja, Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri
Harriet Ahlnäs	1955	diplomi-insinööri, rehtori, Yrkesinsitutet Prakticum
Anna Bertills	1979	valtiotieteen maisteri, ministerin erityisavustaja
Roger Broo	1945	valtiotieteen maisteri, kanslianeuvos, hallintojohtaja, Åbo Akademi
Sten Eklundh	1960	kauppatieteiden maisteri
Agneta Eriksson	1956	filosofian maisteri, johtaja, Sydkustens landskapsförbund r.f.
Håkan Fagerström	1956	metsänhoitaja, toimitusjohtaja, Svenska småbruk och egna hem Ab
Christoffer Grönholm	1949	valtiotieteen tohtori, kansliapäällikkö, Svenska folkskolans vänner r.f.
Peter Heinström	1944	konsuli
Gun Kapténs	1957	valtiotieteen kandidaatti, kunnanjohtaja, Luoto
Erik Karls	1947	maanviljelijä
Kari Kyttälä	1943	oikeustieteen kandidaatti, varatuomari
Patrik Lerche	1964	kauppatieteiden maisteri, toimitusjohtaja, Elinkorkolaitos Hereditas
Bo Linde	1946	diplomiekonomi, puutarhaneuvos, toiminnanjohtaja, Österbottens svenska producentförbund r.f.
Per Lindgård	1946	opettaja
Kristina Lyytikäinen	1946	sosionomi, yksityisyrittäjä
Håkan Mattlin	1948	valtiotieteen lisensiaatti, kanslianeuvos, ylijohtaja, opetusministeriö
Clas Nyberg	1953	diplomi-insinööri
Jorma J. Pitkämäki	1953	kauppatieteiden maisteri, kehitysjohtaja
Henrik Rehnberg	1965	insinööri, maanviljelijä
Gunvor Sarelin-Sjöblom	1949	filosofian maisteri, lehtori
Peter Simberg	1954	agrobiologi
Bengt Sohlberg	1950	agrobiologi, maatalousyrittäjä
Jan-Erik Stenman	1953	oikeustieteen kandidaatti, toimitusjohtaja, Eläkevakuutusosakeyhtiö Veritas
Carl Eric Ståhlberg	1951	ekonomi, Swedbank AB:n hallituksen puheenjohtaja
Sture Söderholm	1949	odontologian lisensiaatti
Maj-Britt Vääriskoski	1947	talouspäällikkö
Lars Wallin	1953	ylioppilasmaisteri, konttoripäällikkö, YIT Kiinteistötekniikka Oy, Pohjanmaa
Ann-Marie Åberg	1950	fysioterapeutti
Marianne Österberg	1960	oikeustieteen kandidaatti, varatuomari

Anna Bertills, Gun Kapténs, Bo Linde, Bengt Sohlberg ja Jan-Erik Stenman aloittivat tehtävissään 30.3.2009.

Muut hallintoneuvoston jäsenet toimivat tehtävissään koko vuoden 2009.

Hallintoneuvoston tehtävänä on valvoa Aktian hallintoa ja antaa Aktian varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntoja Aktian tilinpäätöksestä, toimintakertomuksesta ja tilintarkastuskertomuksesta. Hallintoneuvosto päättää asioista, jotka koskevat toiminnan merkittävää supistamista tai laajentamista, vahvistaa hallituksen jäsenten lukumäärän, nimittää hallituksen puheenjohtajan, varapuheenjohtajan ja muut hallituksen jäsenet ja vapauttaa nämä tehtävistään sekä vahvistaa hallituksen jäsenten palkkiot. Hallintoneuvosto voi antaa hallitukselle ohjeita merkittävässä tai periaatteellisesti tärkeissä kysymyksissä.

Aktian varsinainen yhtiökokous nimittää hallintoneuvoston vähintään 7 ja korkeintaan 36 jäsentä kolmen vuoden toimikaudeksi kerrallaan. Henkilöä, joka on täyttänyt 67 vuotta ennen toimikauden alkua, ei voida valita hallintoneuvoston jäseneksi. Hallintoneuvostossa toimii puheenjohtajisto sekä tarkastusvaliokunta. Hallintoneuvoston jäsenet ovat Suomen kansalaisia lukuun ottamatta Carl Eric Stålbergia, joka on Ruotsin kansalainen.

Hallintoneuvoston hyväksymässä työjärjestyksessä on yksityiskohtaisempi määrittely hallintoneuvoston yleisistä tehtävistä, kokousrutiineista, kokouspöytäkirjoista, varsinaisista kokousasioista, hallintoneuvoston kokouksissa käsiteltävien asioiden valmistelusta ja esittelystä sekä raportointirutiineista.

Hallintoneuvosto kokoontui 4 kertaa vuonna 2009, ja hallintoneuvoston jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli keskimäärin 84.

HALLINTONEUVOSTON PUHEENJOHTAJISTON JA TARKASTUSVALIOKUNNAN KOKOONPANO JA TEHTÄVÄT

Hallintoneuvosto asettaa vuosittain ensimmäisessä kokouksessaan varsinaisen yhtiökokouksen jälkeen puheenjohtajiston ja tarkastusvaliokunnan.

Puheenjohtajiston tehtävänä on valmistella asioita hallintoneuvoston käsittelyyn, käsitellä hallituksen raportteja kokonaisstrategiaa koskevista päätöksistä sekä käsitellä hallituksen jäsenille myönnettyihin luottoihin ja takaussitoumuksiin liittyviä raportteja. Puheenjohtajisto koostuu hallintoneuvoston puheenjohtajasta ja varapuheenjohtajista. Hallintoneuvoston puheenjohtajistoon kuuluvat Henry Wiklund (puheenjohtaja), Johan Bardy, Christina Gestrin, Henrik Sundbäck, Lorenz Uthardt ja Bo-Gustav Wilson, jotka kaikki toimivat puheenjohtajiston jäseninä koko vuoden 2009. Puheenjohtajisto piti 4 pöytäkirjallista kokousta

vuonna 2009, ja puheenjohtajiston jäsenten osallistumisprosentti kokouksiin oli 100.

Tarkastusvaliokunnan tehtävänä on seurata tarkemmin hallituksen ja operatiivisen johdon toimintaa sekä raportoida havainnoistaan hallintoneuvostolle. Tarkastusvaliokunta kuulee myös ulkoisia ja sisäisiä tilintarkastajia näiden havainnoista. Tarkastusvaliokunnan jäsenet ovat 23.4.2009 alkaen Henry Wiklund (puheenjohtaja), Anna Bertills, Agneta Eriksson, Håkan Fagerström, Gun Kapténs, Erik Karls, Jan-Erik Stenman, Sture Söderholm ja Lars Wallin. Valiokuntaan kuuluivat 23.4.2009 saakka Henry Wiklund (puheenjohtaja), Roger Broo, Agneta Eriksson, Håkan Fagerström, Peter Heinström, Erik Karls, Sture Söderholm, Lars Wallin ja Marianne Österberg. Tarkastusvaliokunta piti vuoden 2009 aikana yhden kokouksen, johon jäsenet osallistuivat 78-prosenttisesti.

TOIMITUSJOHTAJA JA HÄNEN TEHTÄVÄNSÄ

Aktian toimitusjohtajana toimii kauppatieteiden maisteri Jussi Laitinen, synt. 1956.

Toimitusjohtaja vastaa Aktia-konsernin juoksevasta hallinnosta. Toimitusjohtajan tulee huolehtia juoksevasta hallinnosta hallituksen ja hallintoneuvoston antamien ohjeiden mukaan. Toimitusjohtaja valmistele hallituksen käsittelyyn tulevat asiat ja toimeenpanee hallituksen päätökset. Toimitusjohtaja on myös Aktian johtoryhmän puheenjohtaja.

TALOUDELLISEN RAPORTOINNIN YHTEYDESSÄ KÄYTETTÄVÄT SISÄISEN VALVONNAN JA RISKIENHALLINNAN JÄRJESTELMIEN TÄRKEIMMÄT PIIRTEET AKTIA OYJ -KONSERNISSA

Taloudellisessa raportoinnissa sisäisen valvonnan peruseriaatteita ovat selkeät roolit, selvä vastuunjako ja kunkin organisaation osan riittävä ymmärrys toiminnasta sekä kattavat ja säännölliset raportointirutiinit Aktia-konsernissa.

Taloudellisen raportoinnin oikeellisuuden varmistamiseksi on lisäksi toteutettu järjestelmäpohjainen sisäinen valvonta sekä kaikkien olennaisten tiedonkirjausprosessien kaksijaakoisuus ja täsmäytys. Sisäisen valvonnan tueksi konsernin sisäinen tarkastus havainnoi ja varmentaa tietojen oikeellisuutta ja valvontatason riittävyyttä pistokokein. Sisäinen

tarkastus raportoi suoraan Aktia-konsernin hallitukselle ja sen valiokunnille.

Aktia-konsernin taloudellisen raportoinnin operatiivinen organisaatio koostuu konsernitasolla toimivasta talousyksiköstä, joka vastaa muun muassa konsernikonsolidoinnista, budjetoinnista, tilinpäätösperiaatteiden päivittämisestä sekä sisäisestä raportointiohjeistuksesta. Ulkoinen ja sisäinen taloudellinen raportointi toimivat erillisinä yksiköinä, jotka molemmat kuitenkin raportoivat konsernin talousjohtajalle. Kuhunkin liiketoimintasegmenttiin ja/tai olennaisiin yhtiöihin näiden sisällä on nimetty segmentticontrollerit, joiden tehtävänä on taloudellinen seuranta ja analyysi.

Merkittävä osa Aktia-konsernin yhtiöiden juoksevasta kirjanpidosta hoidetaan ulkoistetusti kirjanpitopalveluja tarjoavissa yhtiöissä. Kirjanpitopalvelut käsittävät myös arvo-paperi-, osto- ja käyttöomaisuusreskontran ylläpidon sekä tilinpäätöksen laatimisen kansallisten tilinpäätösperiaatteiden mukaisesti. Palvelut tuotetaan osapuolten välisten sopimusten puitteissa, ja ne noudattavat Finanssivalvonnan ja muiden viranomaisten ohjeita ja direktiivejä. Palveluntarjoajien kanssa järjestetään säännöllisesti kokouksia yhteistyön kehittämiseksi ja arvioimiseksi. Aktia-konserni on edustettuna palveluntarjoajien organisaatioiden eri tasoilla toimivissa järjestelmä- ja prosessikehityksen ohjausryhmissä ja elimissä. Konsernilla on suora omistusintressi kaikkein merkittävimmässä palveluntarjoajayhtiössä ja se on edustettuna yhtiön hallituksessa.

Aktia-konsernissa tehtävät ja vastuut on jaettu niin, että taloudelliseen raportointiin osallistuvilla henkilöillä on vain hyvin rajatut käyttöoikeudet kyseisen liiketoiminta-alueen tuotantojärjestelmiin ja liiketoimintasovelluksiin. Aktia-konsernin talousjohtaja, joka vastaa sisäisestä ja ulkoisesta taloudellisesta raportoinnista ei osallistu suoriin liiketoimintaan liittyviin päätöksiin, ja hänen kannusteensa ovat pääasiassa liiketoimintaan vaikuttavista tekijöistä riippumattomia.

Aktia-konsernin sisäiset raportit ja kuukausitilinpäätökset ovat rakenteeltaan yhteneväiset, ja ne laaditaan samojen periaatteiden mukaan kuin viralliset osavuosi- ja vuositilinpäätökset. Kuukausiraportit, joita täydennetään analyyseillä koskien poikkeamia aikaisemmista kausista, kustannusarvio ja suunnittelun alla olevan projektit sekä kutakin segmenttiä koskevat keskeiset analyyttisen seurannan tunnusluvut toimitetaan juoksevasti Aktia-konsernin hallitukselle ja johdolle, tietyille avainhenkilöille ja tilintarkastajille.

Aktia-konsernin taloudellista kehitystä ja tulosta käsitellään kuukausittain konsernin johtoryhmässä. Vastaava yksityiskohtainen läpikäynti tehdään neljännesvuosittain konsernin hallituksessa ja sen tarkastusvaliokunnassa osavuosisikastausten ja vuosikertomuksen muodossa. Tar-

kastusvaliokunnalle havainnoistaan raportoivat konsernin ulkoiset tilintarkastajat tarkastavat osavuosisikatsaukset ja vuosikertomuksen. Uudet tai muuttuneet tilinpäätösperiaatteet tulee käsitellä ja hyväksyä konsernin hallituksessa ja sen tarkastusvaliokunnassa.

Konsernitasolla toimii liiketoiminnasta riippumaton riskienvalvontayksikkö, jonka tehtäviin kuuluu mm. riskinoton periaatteiden, ohjeiden ja limiittien laatiminen, riskipositoiden mittaaminen ja analysointi tai liiketoimintatason tekemien riskianalyyysien validointi, pääoman allokointi sekä riskienhallinnan toteuttamisen valvonta linjaorganisaatiossa. Riskienvalvontatoiminnon päivä- tai kuukausitasolla johdolle ja neljännesvuosittain konsernin hallitukselle ja sen riskivaliokunnalle tuottaman raportoinnin tarkoituksena on käsitellä kaikki keskeiset riskipositiot ja taseen erät, jotka voivat olennaisesti vaikuttaa konsernin taloudellisen raportoinnin tulokseen.